

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel LXII.

D O N D E R D A G den 2den APRIL 1874.

No. 14.

HET GODSDIENSTIGE LONDEN.

Londen met zyn millioenen inwoners is een groot, gedeeltelyk onbekend ryk, waarin het loont ontdekkingstochten te doen. Ieder bezoeker der wondere wereldstad zal wel eens getroffen zyn door de gedachte aan al hetgeen in zoo betrekkelijk kleine ruimte geleden en gestreden, gehoopt en geloofd wordt. Men weet, dat de Episcopale Kerk niet meer tot het hart van het volk spreekt, en belangstellende in hen, die het gemoed van een godsdienstig volk vermogen te treffen, bezoekt men waarschynlyk den grooten tabernakel, waarin Spurgeon met een humor en bezieling, welke bewondering verdienen, de harten zyner duizenden toehoorders treft.

Te weinig weet men echter, dat Spurgeon's secte slechts een van vele is en dat bezoekers van Londen nog wel honderd andere wyzen van godsvereering kunnen bestudeeren. Dit blykt uit het zeer belangwekkende boek van dr. C. Maurice Davies, genaamd "Unorthodox London" waarin vyftig of zestig der verschillende godsdiensten van Londen beschreven worden.

De menigte secten, welke in de Staatskerk zelve bestaan, wordt onaangeroerd gelaten en enkel de kerken besproken, welke geheel op zichzelf bestaan en onderhouden worden door vrijwillige giften. In de dagbladen kan men steeds zulk een groot aantal advertentiën vinden, waarin de aandacht gevestigd wordt op "vaten van barmhartigheid", "lichten der genade", "machtige overtuigers" enz. enz., zoo dat men steeds een ruime keuze heeft voor den volgenden dag, indien men merkwaardige eerediensten wil bywonen. De meest geadverteerde prediker is de heer Moncure D. Conway, die voor het "Vrye Theistische Genootschap in Londen" optreedt. Den dag, dat de heer Davies deze kerk bezocht, las de voorganger een preek voor, welke niet veel verschildte van andere preken. Voorgelezen werden eerst het 44ste kapitel van een der Apocryphe boeken "Ecclesiastes", een uittreksel uit de welsprekendste redevoeringen van Mazzini en een gedicht van den heer Allingham, genaamd "The Touchstone."

Het "genootschap van onafhankelyke godsdienstige hervormers", waar dr. Garfitt optreedt, voldeed den heer Davies — die een geestelyke is der Staatskerk — minder, omdat vry vinnige liefdelooze polemiek gevoerd werd in de predikatie. De heer Davies moet gedacht hebben, dat men hem uit een godsdienstig dagblad voorlas.

Merkwaardiger is de secte der "Zevendedag-Baptisten", die byeekomt in een antiquiteitenwinkel No. 15 Goodman's Fields, een der armste gedeelten van Londen. "Ik opende het hek en bevond my op een groen kerkhof tusschen een menigte grafserken en, vreemd genoeg, omringd door boomen. Het was een soort van hofje, begrensd aan de eene zyde door het zonderlinge geveltje van eenige oude schoolgebouwen, ter andere zyde door ouderwetsche "Cottages", en aan de derde zyde als een anti-climax, door de viaduct van Blackwall Railway, het eenige verschynsel, dat aan de 19de eeuw deed denken. Het was my alsof ik de wereld verlaten had en het land der droomen binnentrad. Aan niets deed my hetgeen ik zag meer denken dan aan de "old Curiosity Shop" van Dickens. De heer Black, een eerwaardig geleerde met een langen witten baard, ontving, my, die my mededeelde, dat zyn secte in Londen slechts een twintigtal leden telde, doch in de Vereenigde Staten zeer talryk is. De universiteit van Alfred en twee "colleges" behooren haar toe. Hun weekblad is de *Sabbath-Day Recorder*. De heer Black gebruikte op den preekstoel een Grieksch Testament met Latynsche commentaren. Hy deelde my op eenvoudige wyze mede, dat hy in het Latyn dacht, zyn gebeden zegde in 't Hebreuwsch, en uit het Nieuwe Testament voorlas in het Grieksch." Dr. Davies woonde den dienst by, welke slechts door zeer outwik-

kelde en geleerde toehoorders kan gevolgd worden. Een der psalmen werd besproken, die met het lettercyfer *Vau* werd aangeduid. Lange aanhalingen in het Hebreuwsch werden gegeven, en de heer Black gaf dr. Davies den indruk van een waar geleerde te zyn.

De naam dezer secte van de christelyke kerk is ontleend aan haar dogma, "dat Zaterdag nog steeds de Sabbath is en als zoodanig moet geheiligd worden."

Plaats ontbrekt ons, om te verwylen by het bezoek, dat dr. Davies bracht aan "de leerlingen van Joanna Southcote" en een menigte andere verwonderlyke secten.

Een der merkwaardigste byeenkomsten, welke hy bywoonde, was die der "Priemitieve Methodist", welke lieden van zeer onderscheiden stand trekt. Verschillende sprekers traden op, die de geestdrift en opwinding der toehoorders gaande maakten. Alle sprekers werden telkens in de rede gevallen door uitroepen "knallend als pistoolschoten," van "Hallelujah!" en "Eere zy God," welke dr. Davies ontzaglyk hinderden daar zy zyn aandacht telkens afrokken. Zy hinderden eveneens eene dame van vry hoogen stand, die vlak voor hem naast een armen man zat, die geen schoenen aan de voeten had. Deze man gilde onophoudelyk "Hallelujah," totdat de dame, zich vriendelyk tot hem wendende, zeide, dat hy haar alle stichting ontnam. Zoo hy niet meer gillen wilde, zou zy hem een paar nieuwe laarzen geven. De man hield zich geruimen tyd goed, doch by een zeer opwindend gedeelte van de preek kon hy het niet langer uithouden. Zyn mond moest weder dienen als veiligheidsklep voorzyn overstelpende aandoening. Hysprong op en riep luidkeels uit: "laarzen of geen laarzen, eere zy God in de hoogste hemelen, Hallelujah!"

Eenige der korte aanspraken waren werkellyk van een meeslepende welsprekendheid. De redenaars spraken onbeschaafd plat Engelsch, maar hun geestdrift was heilig; het was hun hart, dat tot het hart hunner toehoorders sprak. De redenaars gingen vry familiair met hun toehoorders om, doch steeds in allen ernst. Een spreker haalde in zyn aanspraak een menigte versregel uit psalmen en gezangen aan, en als een bekende regel de ooren der geloovigen trof, riepen zy uit: "ja, zoo staat het geschreven, Hallelujah!"

Zy brachten den redenaar hierdoor een paar keer in de war, waarop hy hun verzocht niet te roepen voordat hy daartoe soms gelegenheid gaf, door even op te houden; "Hallelujah dan zoo hartelyk als gy wilt".

Dit werd ernstig gezegd en ernstig opgenomen en aan zyn verzoek werd voldaan.

Deze methodisten gelooven, dat zy alleen Gods uitverkorenen zyn en dat niemand anders zalig wordt dan zy. Om aan te toonen hoe talryk de methodisten zyn in Engeland en Amerika, zeide een der sprekers: "Elke zes uur gaan de parelpoorten van den Hemel eens open om een priemitieve methodist toe te laten". Dit dichterlyke beeld trof de vergadering zeer. Doch de harten dezer goede menschen zouden op geheel andere wyze getroffen worden, zoo ze werkellyk geloofden of, beter gezegd, zoo ze zich levendig konden voorstellen, dat werkellyk iedereen verdoemd wordt behalve zy. Hun hart is zeker te goed en hun zelfzucht niet groot genoeg, om zich te verbeugen in hun aanstaande zaligheid, zoo ze werkellyk geloofden, dat voor iedereen, die zalig wordt, een paar millioen lieden voor eeuwig moeten lyden.

Wy verwyzen iedereen naar het boek, die iets vernemen wil van de kwakers de "*Plumstead Peculiar*," die doctoren verafschuwen, de "*Sandemarians*," die zooveel mogelyk weenen en de "*Jumpers*," wier geloof medebrengt dat zy nooit zullen sterven. Deze secte is nog slechts zeer jong — zeven jaar oud — en telt twee honderd leden. De "hoogepriester" verklaarde aan dr. Davies, dat geen dezer uitver-

korenen ooit sterven zou. De ontroering, die hem wacht, als de eerste komt te overlyden, zal groot zyn. Doch wellicht weet hy het dogma dan zoo te verklaren, dat hy toch gellyk heeft en de man niettemin dood is. Er bestaan voorbeelden van dien aard.

De vyftig of zestig secten of godsdiensten, door dr. Davies beschreven, tellen allen innig geloovende, vast overtuigde aanhangers, ernstige, brave menschen, onberispelyk in huu gedrag, en allen hebben de volkomen overtuiging dat zy, en zy alleen, de onfeilbare waarheid bezitten, en den eenigen leiddraad bezitten, die tot des menschen geestelyk geluk brengt.

Verdragzaamheid en liefde predikt de geschiedenis dezer godsdiensten met groter welsprekendheid dan iets, dat wy in den laatsten tyd lazen.

De Dievenpredikant. — Merkwaardig onder al de kerken, waarvan we melding maakten, is de eenvoudige zaal, waar *Ned Wright* avondeten geeft aan dieven en een toespraak tot hen houdt. Dr. Davies wist een toegangsbiljet te krygen, ofschoon hy nooit in tuchthuis of gevangenis gezeten had. Het biljet luidde dus: "*Mission Hall, Hales Street, High Street, Deptford*. Laat den houder van dit biljet toe tot *Ned Wright's* avondeten voor mannen en jongens, die voor misdaden gestraft zyn geworden. De deur wordt geopend om half zes. Avondeten precies om zes uur."

Op den rug van het kaartje was geschreven: "Men gelieve op te passen, dat dit biljet niet in handen valle van spionnen der politie." Toen de schryver het gebouw naderde, werd hy van alle zyden lastig gevallen om toegangsbewyzen. In de kapel vond hy een honderdtal gasten van den knaap van elf jaren, die zeven dagen had gevangen gezeten, tot den gryzen misdadiger, die drie keer tuchthuisstraf ondergaan had. Een knaap was tegenwoordig, net gekleed en met een frisch gelaat, waardoor hy de aandacht trok van *Ned Wright*. "Zyt gy een dief?" vroeg hy. Ja, mynheer, dank u!" was het antwoord. Hierop vertelde hy rad, als zeide hy een van buiten geleerde les op, wat hy gestolen had.

"Waarop slipt ge in de gevangenis myn jongen?" vroeg *Ned*.

"Op eenige overjassen van politieagenten," antwoordde de knaap.

"En hoe zyt ge naar *Maidstone* (dat drie uur sporens van Londen ligt) gebracht? In een rytuig met twee paarden?" "Ja, mynheer", was het antwoord.

"Heel goed, myn vriend, gy kunt vertrekken. Het is hier uw plaats niet. Ik wist, dat gy geen dief waart!"

Ned Wright's ervaren oog had dadelyk opgemerkt, dat de jongen slechts voor de grap kwam, en zich het avondeten niet waardig had gemaakt door eenige misdaad te begaan. Trouwens elke week heeft *Ned* er voor te zorgen, dat niet-dieven zich niet als dieven voordoen, om den wille van het brood, den bolus en de kan soep, welke elke der genoodigden ontvang, ofschoon niet-dieven, door te dieven wat voor dieven bestemd is, eigenlyk zelve dieven worden.

Toen het avondeten was afgelopen, begon het geestelyk werk. Eerst sprak een man uit *Port Arthur*, die al de verschrikkingen beschreef van het leven in tuchthuizen, en die aantoonde welk een zware straf dwangarbeid aan de ketting is. *Ned* volgde nu en sprak met zyn ruwe welsprekendheid zyn dievengehoor toe. Hy toonde aan, dat dieven niet alleen zondig is, maar vooral welk een slechte speculatie het is. Stelen loont niet, (*thieving never pays*) was als het ware zyn tekst. "Jullie dieven," riep hy uit, "zyt allen lafaards en gekken. En je behoeft je volstrekt het hoofd niet warm te maken, omdat ik dit zeg, want ik zal het je bewyzen. Ik ben niet voor niet zelf een dief geweest. Daar had je

byvoorbeeld den grooten brand in Cotton's werf aan den Theems. Ik was toen schipper op een lichter en, de vlammen ziende, landde ik, stal een boot en vulde myn zakken met geld door de nieuwsgierigen voor een *shilling* per hoofd de rivier op en neer te varen. Wel, wat was het gevolg? Den volgenden morgen lag ik stom dronken in een goot in Tooley-street, met geen halven stuiver in myn zak. Men had my op myn beurt besloten.

"Een anderen keer hoorde ik van een kameraad, dat door een ongeluk in een fabriek een groote menigte kostbaar vet in het hoofdriool geloopt was. Ik en vyf anderen huurden zakken, om ons het vet te gaan toeëigenen, voordat de lui in de fabriek er by waren. Van laantaarns voorzien, wisten we in het hoofdriool te komen en waadden tot ons midden in het water tot de plaats, waar het vet op de oppervlakte gesteld was, en dat wel zoo dik alsof men een botervaasje in tweeën had gesneden. Wel, ik wilde de eerste zyn, en juist toen ik er by was, doet een der kameraden zyn laantaarn open, om zyn pyp aan te steken. Het riolgas ontvlamde met een knal, en het vet vloog in brand tusschen my en myn kameraden. Daar stond ik nu midden in het vuur en ik zwoer dat ik, als ik my wist te redden, een ander mensch zou worden. Goddank kon ik zweemmen, en ik dook onder het vlammen de vet door en kwam in veiligheid. Ik zeg, dat er geen dommer ding is dan stelen. Niemand wordt zoo bedrogen en bestolen als de dieven. Er is een jongen hier in de zaal, die een paar schoenen stal, die *f*3,30 waard waren; hy kreeg er een sniver voor! Een ander stal een kan van 12 stuivers en kreeg 2½ cent. Nu zullen wy zingen!"

Hierop werd een psalm gezongen op de populair wys van: "*Just before the battle, mother,*" en daarna ging Ned weer aan het spreken. Hy dwong de lieden naar hem te luisteren door de kracht zynzer longen, en door persoonlijk den eersten den besten aan te spreken, die onoplettend was of geweld maakte.

"Als je hier komt, dan moet je luisteren, en als je dat niet wilt, dan blyf je maar weg. Ik ben eventjes weggegaan, omdat er een kerel was op straat, die om ons te hinderen tegen de voordeur stond te trappen. Toen ik de deur opendeed, vond ik een vent, even groot en zwaar en leelyk als ik zelf ben. Wel, ik pakte hem hardhandig by zyn lurven en ik deed hem meer zeer dan hy prettig vond. Nu is er geen enkele kerel hier in de zaal, die my hetzelfde zou doen, wat ik dien vent deed. Dus ik zeg maar: orde zal er zyn."

Ned eindigde met een welsprekende, hartelyke, maar zeer gemeenzame beschrijving van Christus tusschen de twee dieven aan het kruis.

"Hy nam er een mede naar het paradys zal ik maar zeggen. En toen zeide de duivel: "laat God zulke smeelappen in den hemel toe!" Ja, dat kan God, en dat wil Hy. En er is geen man hier, die behoef te wanhopen. Ik ben een drommelschen boel slechter geweest dan een van je allen. Voordat ik zeventien was, had ik een leelyk gevecht met Cooper van Red Hill; ik ben gegeeseld geworden op 'slands vloot, en werd te Newgate tot tuchthuisstraf veroordeeld. Dus je ziet, een heilige ben ik niet precies. Maar net als de dief aan het kruis, kwam ik tot Christus. En nu probeer ik goed te doen, en het gaat my niet slecht ook, want ik heb een paar goede armen aan het lyf. En dit wilde ik maar zeggen: dieven loont in geen geval. Want behalve dat het slecht is, wordt je er nog maar arm by ook."

De meeste dieven gingen nu de zaal uit, doch er waren eenigen, die bleven, en daar er niets meer te eten werd gegeven, hadden zy de bedoeling zich te verbeteren. Ze spraken met Ned, die hen raad gaf, en eenige oude kerels snikten als waren hun harten gebroken, omdat er iemand was, "die notitie van hen nam." "Of het berouw blyvende vruchten droeg, zegt Davies, kan ik niet zeggen; maar in elk geval was het een meer hoopvol schouwspel, die vuile, arme kerels, in lompen gehuld, op hun gebogen knieën te zien, terwyl ze hun geheugen inspanden om zich enkele woorden te herinneren van de oude hymnen, weleer op de Zondagschool geleerd, dan het schreeuwende, tierende gemeen te zien, dat daar buiten vloekte en tegen de deur schopte."

Dr. Davies zal, al is hy ook geestelyke van de Staatskerk, by het aanschouwen van dit tooneel wel eens gedacht hebben, of de arme Ned Wright onder de dieven niet wel zoo veel goed doet, als de schatryke bisschoppen der Staatskerk, die "mylord" genoemd worden, in het Hoogerhuis zitting hebben en zich byzonder veel met de staatkunde gaan bemoeien. Een zaak is zeker, dat, zoodra dominés en bisschoppen zich meer met staatkunde gaan bemoeien, dan met den zielenood der behoeftigen, die van licht en troost verstoken zyn, hun godsdienst veroordeeld is.—*Alg. Hblad.*

GEMENGDE BERICHTEN.

— Een schrikwekkend ongeluk heeft plaats gehad te Londen. Een brand heeft gewoed in het West-Ende der stad, welke niet alleen schade heeft aangericht, die by miljoenen berekend wordt, maar tevens kunstschaten vernield heeft, die onwaardebaar waren. In Notombstreet, een straat, welke nitkomt in Belgrave Square, stond een groot blok gebouwen, welke ongeveer een bunder gronds bedekten en onder den naam van *Pantechnicon* bekend waren. In 1830 werden deze tot pakhuizen en bewaarplaatsen van zeer kostbare eigendommen ingerichte gebouwen gebouwd in het midden der aristocratische wyk van Londen, om Engeland's ryken adel, welke slechts gedurende een drietal maanden de stad bewoont, in de gelegenheid te stellen, hun kostbaarheden in veiligheid te stellen. In de zoogenaamde "brandkamers" van het gebouw, welke als reusachtige brandkasten waren ingericht, werden de gouden en zilveren servizen en diamanten bewaard.

De heeren Smith en Rademacher — de eigenaren van het gebouw — waren tevens verhuisagenten, d. i. zy namen verhuizingen op zich, waartoe zy door een grooten staf bekwaame pakkers en talryke verhuishagens in staat werden gesteld. In sommige gedeelten van het gebouw kou men honderde rytuigen, honderde piano's en meubels van elke soort zien, welke aan verschillende familiën toebehoorden.

Om al dit kostbaar eigendom tegen brand te beschermen, was het gebouw zoogenaamd brandvry of vuurvast gebouwd. In beschrijvingen van Londen werd het gebouw steeds genoemd als een merkwaardig voorbeeld van een *fire proof building*. Al de vloeren waren van geslagen yzer; geen hout was gebezigd in den bouw, en al de balken, deuren en kozynen waren van yzer. De zolderingen bestonden uit yzeren latten; de verschillende deelen van het reusachtige gebouw waren door brandvrye yzeren wanden gescheiden, en het was strikt verboden, ooit des avonds eenig werk in het gebouw te verrichten, opdat er nooit kunstlicht in het gebouw zou worden gebruikt. Er was dus natuurlijk ook geen gasleiding.

Beter dan al deze voorzorgen ware het zeker geweest, zoo het gebouw eenvoudig van baksteen ware opgetrokken. Het is toch merkwaardig, dat al de groote branden der laatste jaren te Londen in de zoogenaamd brandvrye huizen hebben gewoed. De laatste groote brand was die in de vuurvaste pakhuizen by Londonbridge. De beste definitie van een Engelsch yzeren brandvry huis is: "een huis, dat brandt als tondel en dat instort, nadat de vlammen slechts een half uur gewoed hebben."

Drie groote schilderyenverzamelingen werden in het brandvrye gebouw bewaard, terwyl de huizen der eigenaars verbouwd werden. Al deze verzamelingen zyn verloren.

Het vorstelyke kleine museum van Sir Seymour Fitzgerald, hetwelk merkwaardig was door de heerlyke vrouwenportretten van Sir Joshua Reynolds, den koning der Engelsche schilderschool, is verbrand. Voor deze verzameling is *f*2,400,000 geweigerd geworden. De beroemde schilderyengallery van den heer Winn Ellis is eveneens een prooi der vlammen geworden.

— Den 13 Feb. jl. heeft de heer Jules Favre voor het hof van Parys zyn pleidooi voor de Naundorffs, zich noemende afstammelingen van Lodewyk XVII, voortgezet. Hy heeft vooral stilgestaan by de personen, die Naundorff, toen hy in 1833 te Parys kwam, hebben herkend en by de ongeloofwaardigheid van de doodakte, die in 1795 van den dauphin is opgemaakt. Onder diegenen, die van de waarheid van Naundorffs beweringen overtuigd werden, behoorden mevr. Raimbaud en de heer de Joly. Mevr. R. had den dauphin van zyn geboorte af verpleegd, en Naundorff verhaalde haar zoo vele bijzonderheden van zyne kindersche jaren, dat zy overtuigd werd, dat hy de echte dauphin was.

De heer de Joly was de laatste minister van Lodewyk XVI en bevond zich aan diens zyde, toen de ongelukkige Koning zich gedwongen zag voor het gepeupel te vluchten naar de zaal, waar de Nationale Vergadering hare zittingen hield. Hy wantrouwde Naundorff en liet hem slechts by zich toe, om hem als een bedrieger aan de kaak te kunnen stellen. Maar Naundorff wist juist omtrent dat voorval zoo vele bijzonderheden te verhalen, die alleen de heer de Joly kon weten, dat ook deze bekeerd werd. Nog meer personen herkenden hem en zonden iemand naar Praag, waar de hertogin d'Angoulême, de dochter van Lodewyk XVI, zich bevond. Deze verklaarde zich bereid, de stukken in te zien, ofschoon zy zeker wist, dat het kind, dat onder hare kamer, in den Temple, opgesloten was, was overleden. Na inzage der stukken echter, verklaarde zy N. voor een bedrieger te houden, daar al wat hy aanvoerde, uit Fransche en buitenlandsche

bladen geput was. Jules Favre beschouwt deze ongunstige getuigenis als ingegeven door politieke overwegingen. Niettegenstaande deze pogingen, door Naundorff in Frankryk aangewend, werd hy door de regeering van Louis Philippe niet voor den strafrechter gebracht, ofschoon andere personen, die zich voor Lodewyk XVII uitgaven, wel vervolgd werden. Men vreesde blykbaar, meende de heer Favre, een publiek debat. Wel werd N. als oplichter vervolgd, doch men liet hem weldra met rust. In 1845 stierf hy plotseling te Delft, men vermoedt door vergiftiging.

In 1851 is de eisch in eerste instantie vooral ontzegd omdat de rechtbank de onmogelykheid aannam, dat de dauphin uit den Temple was ontvlucht en de akte van overlyden voor echt hield. Deze overwegingen tracht de verdediger alsnu verder te ontzenuwen. Als bewyzen haalde hy aan, dat dadelyk na den 9 Thermidor en den val van het Schrikbewind een andere bewaker van den dauphin werd aangesteld door tusschenkomst van Barras, die gunstig gezind was voor de Bourbons; voorts dat de vrouw van den vroegeren bewaker Simon in een krankzinnigengesticht werd opgesloten, alleen omdat zy volhield, dat de dauphin ontsnapt was; dat de verklaringen in 1837 door de bewakers van den dauphin, ten nadeele van Naundorff afgelegd, onnauwkeurig en leugenachtig waren; dat geen authentieke akte van overlyden, in den Temple opgemaakt, bestaat, wel een die aan het stadhuis is ingeschreven; dat van de vier geneesheeren, die de lykschouwing hielden, toen de dauphin gezegd werd overleden te zyn, twee den dauphin van vroeger kenden, doch in hun verklaring slechts zeggen, dat het lyk, dat zy zagen, als dat van den dauphin werd voorgesteld, terwyl de twee anderen alleen verklaarden, dat zy het kind tydens zyn ziekte behandeld hadden. Een der eerstgenoemde doctoren, die zich een woord van twyfel liet ontvallen, overleed plotseling, na een gastmaal, hem door leden der Conventie aangeboden; ook een vriend van hem, wien hy zyn twyfel had medegedeeld, stierf plotseling. De heer Favre beweert, dat beiden vergiftigd werden.

Den volgenden dag werd door den begaafden verdediger gewyld aan byzonderheden over de beweerde ontvluchting van den Prins.

Volgens den *Temps*, was een groote volksmenigte voor het Paleis van Justitie byeen, toen de afstammelingen van Naundorff het gebouw verlieten. De heer Adelbert de Bourbon was in het zwart gekleed met witte das en handschoenen; hy groette de menigte als een vorst zyne onderdanen. Een lakei giug blootshoofds voor hem uit, om den weg voor hem naar het rytuig te banen.

— De *Moniteur d'Algerie* van 8 Febr. behelst eenige bijzonderheden omtrent het lot der Cartageense vluchtelingen in Afrika. Men heeft een nauwlettend onderzoek ingesteld om de veroordeelden aan de Spaansche regeering te kunnen teruggeven. Voorts werden de geïnterneerden over drie provinciën verdeeld, ten einde de nitbreiding van ziekten tegen te gaan. Byna allen zyn van het noodigste ontbloot. De Regeering gaf hun dagelyks een geldelyke tegemoetkoming en stelde hen ter beschikking van kolonisten, die van deze werkkraft gebruik wilden maken. Men nam alle maatregelen van voorzorg, die met het oog op het groot aantal weggeloopten tuchthuisboeven (427) stellig niet onnoodig zyn. De officieren van het leger blyven op hun eerewoord in vryheid te Oran. Zoo ook de staatkundige personen. Toch zyn beiden aan toezicht onderworpen, voor zooveel de plichten der gastvryheid dit veroorloven. De gehuwde vrouwen kunnen by hare echtgenooten blyven. De ongehuwde en de kinderen zyn onder borgstelling by Spaansche familiën geplaatst.

— Volgens *l'Italie* heeft de kleine republiek San Marino aan keizer Wilhelm en den Duitschen kroonprins het grootkruis der orde van den H. Marino gezonden en daarby den wensch te kennen gegeven, een diplomatiek agent by het Deutsche Ryk te mogen benoemen. Prins von Bismarck moet daarop geantwoord hebben, dat hy dit voorstel gaarne aannam, mits de agent der republiek geen Duitsch onderdaan zy.

— Gedurende het afgelopen jaar zyn 11 nieuwe planeten ontdekt; zy dragen de rangnummers 119, 121, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132 en 133. De planeet (129) op 5 Februari door Peters ontdekt, is gedoopt Antigone; die op 17 Febr. (130) en op 17 Mei (131), door hem zyn gevonden, heeft men genoemd Elektra en Vala; aan de planeet (132) door Luther op 27 September ontdekt, is de naam gegeven van Euphrosyne. De overige dragen nog geene namen.

OPROEPING.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curacao den 20 Maart 1874.

ALZOO de personen van Maria Helena Evertsz en Cornelia Barbolina Evertsz zich by rekwest tot het Bestuur dezer kolonie gewend hebben ter erlanging in eigendom van een stuk gronds genaamd Betje gelegen in het 2e. District dexes eilands, benoorden de savaan Goedgezigt (a) Motje Helena en het stuk grond Sociogo, beoosten Goedgezigt (a) Motje Helena, bewesten Sociogo en bezuiden den grooten weg leidende naar de kerk van Santa Rosa, zoo worden op last van den Heer Gouverneur al degenen, die vermeenen mogten enig recht of aanspraak op gezegd stuk gronds te bezitten, opgeroepen om daarvan binnen vyf weken, van heden af gerekend, ter Gouvernements Secretarie aangifte te doen; zulende na dien tyd door het Bestuur op het verzoek worden beschikt.

De Gouvernements Secretaris, W. B. MELLINK.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curacao den 27 Maart 1874.

NAMENS het Bestuur dezer kolonie wordt hierby ter kennis van Heeren Consuls van vrome Mogendheden gebracht, dat ter Gouvernements Secretarie ter hunner insage liggen:

- 1o. Staat aantoonende het getal vaartuigen en derzelver tonnemaat, welke gedurende het jaar 1873 in de haven van Curacao syn binnegevallen.
2o. Staten van in- en doorvoer van goederen op Curacao gedurende 1873.

De Gouvernements Secretaris, W. B. MELLINK.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curacao den 27 Maart 1874.

NAMENS het Bestuur dezer kolonie wordt hierby bekend gemaakt dat ter Gouvernements Secretarie verkrijgbaar syn exemplaren van het in 1873 aan de States-Generaal ingediend "Historiaal Verslag betreffende de Surinaas en Curacao" tegen f 1.56 per exemplaar.

De Gouvernements Secretaris, W. B. MELLINK.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curacao den 2 April 1874.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 11 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Dents moet 15 1/2 openen wegen en van mindere prijs naar evenredigheid, zulende het voorgesagde fransche brood van den voormelden prijs ten onse minder mogen wegen; op welke al by de Publicatie van den 10 Maart 1874 is vastgesteld.

De Gouvernements Secretaris, W. B. MELLINK.

Administratie van Financien.

Publieke Inschryving.

BEHOODIGD synde tot het bakken van brood voor het Garnizoen, om, eene hooger prijs niet of min Zes duizend ponden te betalen, alsmede in het Magazyn, zoo zal de leverancie daarvan, by aanmelding aanbieding, aan den voordeligen inschryver worden verleend, overeenkomstig de bepalingen voorkomende in de Gouvernements beschikking van den 10 September 1869, No. 470, (de Publicatie-blad No. 5).

De bezondere biljetten van inschryving, waarin de namen der vaten moeten worden vermeld, zullen met de onderscheidene monsters ter Administratie van Financien worden aangenomen op aanstaanden Dinsdag, den 7 dezer, vóór het met het vallen van het middagzot, zulende de biljetten, waarin de een te bieden prijs niet duidelijk vermeld, doorgehaald of veranderd syn, alsmede alle, welke de merken der vaten niet opgegeven syn, niet in aanmerking komen. Wordende de biljetten bekend gemaakt dat van den 10 dezer van elk vat medel voor zal worden afgetrokken zoo veel ponden als by het wagen van twee of drie vaten deszelfs sulken bevonden worden te wegen, en verzecht by de opening der biljetten tegenwoordig te syn of wel niet te doen vertegenwoordigen.

Curacao den 2 April 1874.

De Administrateur van Financien, GONSIRA.

Lyst van de ter Postery alhier liggende brieven, aangebragt gedurende de laatste zes dagen.

David Mos. de Castro, Samuel da Costa Gomez, Josefa Aranguren de Ochoa, Ellis en Dania, William C. Gaerste, P. O. Gorsira, José Ma. Lares, Lermite Namias, Lodewyk Martyn, Anna B. Nouel, Isaac Penso, F. A. Scholtz, Ramon Serjas, J. E. van der Meulen, Laurens Wederfoort.

Curacao den 2 April 1874.

De Commis belast met de Post-directie, J. F. K. VAN EPS.

AVISO.

DISUELTA por mutuo acuerdo i consentimiento la sociedad que giraba en esta plaza bajo la razon de

Senior Hermanos

tengo el honor de participar al público i a mis relacionados que he abierto hoy otra casa de comercio bajo la firma de

Senior, hijo i Ca.

la cual se ocupará de compras i ventas de mercancías i frutos por cuenta propia i a comision i liquidará los créditos de la antigua asociacion. Son socios de la nueva firma, bajo mi inmediato direccion i responsabilidad, mi hijo HAIM SENIOR i el Sr. ELIAS LOPEZ PENHA.

Curacao, 1o. Abril 1874.

A. J. SENIOR.

TEATRO NAAR.

GRAN

Concierto Instrumental

para el Sábado 4 de Abril de 1874.

á beneficio de

la Célebre Violinista y Pianista

SEÑORA

JOSEFINA FILOMENO DE SALCEDO

acompañada de su padre el Señor MIGUEL FILOMENO (Violoncelista) y del Señor JULES BLASINI (Pianista),

dedicando al SEÑOR GOBERNADOR y al

GRAN COMERCIO DE CURAZAO.

PROGRAMA:

PRIMERA PARTE.

- 1o. Gran Fantasia i Variaciones sobre "La Estranjera" arreglada para dos Pianos por Thalberg, ejecutada por la Señora Josefina Filomeno de Salcedo i el Señor Blasini.
2o. VIOLONCELO SOLO.—Fantasia sobre "El Trovador", Pague, ejecutada por el Señor Miguel Filomeno.
3o. VIOLIN SOLO.—Fantasia i Variaciones sobre "La Hija del Regimiento", Alard, ejecutada por la Señora Josefina Filomeno de Salcedo.

Intermedio de veinte minutos.

SEGUNDA PARTE.

- 4o. "Gran Marcha" para dos Pianos, Gorsira, ejecutada por la Señora Josefina Filomeno de Salcedo i el Señor Blasini.
5o. VIOLIN SOLO.—Gran Fantasia i Variaciones sobre "Norma" en la 4a. cuerda solo, Vieuxtemps, ejecutada por la Señora Josefina Filomeno de Salcedo.

Intermedio de diez minutos.

TERCERA PARTE.

- 6o. VIOLONCELO SOLO.—"La Elvira", Ernst, ejecutada por el Señor Miguel Filomeno.
7o. VIOLIN SOLO.—Polka caracteristica titulada "Las Ocho", compuesta y ejecutada por la Señora Josefina Filomeno de Salcedo.

Principio i Hora Los de comenzar.

Dienstbeurt als Bestuurder by de Spaar- en Beleenbank.

Zaterdag den 4 April 1874.

De Heer P. O. Gorsira.

PIONEER MILL.

DE ondergetoekende heeft de eer hierby te berichten dat de pryzen van MAISMIEEL van af heden syn als volgt:

WITTE ..... à f3. — per schepel.
GELE ..... 2.75 " "
ZEMELEN ..... - 50 " "

Curacao den 2 April 1874.

J. F. WILLIAMS.

Vereenigde Protestantische Gemeente.

GODSDIENSTOEFENINGEN op Godesdags, 3 April, des morgens ten half 9 uur. (Bediening van het H. Avondmaal); des avonds ten half 7 uur. (Dankzegging.)

CURAZAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste zes dagen.

INGEKLAARD.—Maart.

- 28 ned. schr. Victoire Clemeuce, 62 t., Ulder, Riohaaba, ven. bark Aruba, 12 t., Fernandez, V.d. Coro. Estado Falcon, 8 t., Yarsagaray, Aruba.
29 eng. stoomb. Claribel, 1100 t., Frenaman, Juemel.
30 ned. schr. Irene, 5 t., Boekhoudt, Bonaire. " Orion, 10 t., Vos, Bonaire. " Brillante, 69t., Davies, Kl. Curacao. " bark Industrie, 7 t., Booi, Bonaire. " schr. Telegrafo, 29 t., Suarez, Kleit Curacao. " Rigolette, 75 t., de Veylder, Asua. " Amistad, 17 t., Marchena, Bonaire. " Paquete de la Vela, 22 t., Lofzang, Aruba.
31 " bark Minerva, 9 t., Gaerste, Aruba, Calypso, 9 t., Torbed, Bonaire. April.
2 eng. stoomb. Claribel, 1100 t., Frenaman, Pta. Cabello.

UITGEKLAARD.—Maart.

- 27 ned. schr. Manure, de Windt.
28 " 9 de Agosto, Prince. " Elvira, Giribedi. ven. bark Aruba, Fernandez.
29 eng. stoomb. Claribel, Frenaman.
30 ven. bark Estado Falcon, Yarsagaray.
31 ned. schr. Orion, Vos. bark Minerva, Gaerste. April.
1 " schr. Irene, Boekhoudt. bark Industrie, Booi.
2 " schr. Curacao, Faulker.
3 " bark Calypso, Torbed.
4 eng. stoomb. Claribel, Frenaman.

AANGEKOMEN: Zondag, den 29, van New York, laatst van Jacmel, het Stoomschip van de Atlas Compagnie Claribel, Kapitein Frenaman; te des namiddags naar La Guayra en Pta. Cabello vertrokken en heden morgen van hier alhier teruggekeerd.

VERTROKKEN: Heden, naar New York, de Engelsche Schoonschrik Curacao, Kapitein Faulker.

Lading van New York met de Claribel: 6 kisten en pakken koopmanschappen voor Curacao en 160 do. voor Maracaibo.

Met de Claribel syn ontvangen Nieuw Yorksche Couranten tot 17 Maart met berichten van Europa van dezelfde dagteekening.

Den 16 Maart kwam een moedige meescheen uit Ombelharat om de lichtsteeds verjaardag te vieren. Het was de prins Louis Napoleon de Oranjer. Camden House, de residentie van de koninklijke en den prins, was ingericht voor hem. Er werden 5000 kaartjes van bediening van Francken gegeven. Onder de voornamste Francken, die hinde hinde van den prins kwamen brengen, bevonden sich de Heeren Olivier en Rozier en de Hertog de Grammont.

De Hertog en de Hertogin van Edinburg hadden eerlang een bezoek aan de Keiserin ingenie brengen.

Met de aankomst van een vaartuig van Cuba vernoot men dat General Venegas alhier met eenige officieren van zijn leger was aangekomen. Men schijnt echter niets betreffende syn vertrekken naar Maracaibo te weten.

— Volgens opgave van het Bureau Veritas zyn gedurende de maand Januari verongelukt 168 zeilschepen, waaronder 9 vermiste, van de volgende natiën: Engeland 31, Amerika 25, Duitschland 12, Frankryk 10, Holland 7, Italië 7, Griekenland 5, Rusland 4, Noorwegen 3, Oostenryk 2, Zweden 1, Turkye 1, Denemarken 1, onbekende vlag 9.

In dezelfde maand zyn verongelukt 18 stoomschepen als: van Engeland 11, Amerika 3, Duitschland 1, Denemarken 1, Spanje 1, Frankryk 1.

— De mogelykheid tot verbinding van den Atlantischen en Stillen Oceaan, door middel van het doorgraven der landengte van Dariën, maakt reeds geruimen tyd een punt van naauwgezet onderzoek uit. Men weet waarschynlyk, dat dit een geliefkoosd denkbeeld was van onzen Koning Willem I. De laatste waarnemingen, door eene daartoe ingestelde commissie onder de leiding van den zee kapitein Selfridge, verrigt, hebben duidelyk de mogelykheid van uitvoering aangetoond.

De Commercial Herald zegt dienaangaande:

Het is thans allerwaarschynlykst, dat het tegenwoordig geslacht de voltooiing van het kanaal door de landengte van Dariën zal aanschouwen. De jongste waarnemingen, gedaan door den kapitein Selfridge en de commissie die hy ter zyde stond, hebben doen zien, dat de rigting over Albrata geen bezwaren kan opleveren, welke de wetenschap niet zou weten te overwinnen. Er bestaat namelyk een natuur kanaal over 170 mylen, van de overige 28 mylen loopen 22 door eene vlakke streek, waar zeer gemakkelyk een kanaal zou zyn te graven; slechts een afstand van 6 mylen levert werkelyk bezwaar op.

De kosten zyn op 175 millioen gulden geraamd, maar al kostte het dubbel zooveel, men aarzelt niet en sla onmiddellyk de handen aan 't werk.

Inderdaad, de handel over de geheele aarde heeft in de grootste mate belang by het tot stand komen eener onderneming, geroepen een ganschen omkeer in het handelsverkeer te brengen; een voor den handel in 't algemeen voordeliger plan dan dat van de doorgraving der landengte van Dariën, schynt kwalijk te ontwerpen.

— De regeeringsraad van het kanton Bern heeft dezer dagen het volgende besluit genomen: in het vervolg zullen allen, die aan de Bernsche universiteit wenschen ingeschreven te worden als studenten, zich moeten onderwerpen aan hetzelfde toelatingsexamen. Deze bepaling ziet op een wyziging, welke tegelykertyd in het reglement is gemaakt, waarby vrouwelyke studenten in het vervolg te Bern zullen worden toegelaten. Tevens is hierby gevoegd, dat de minderjarigen onder de vrouwelyke studenten, die het admissieëxamen met goed gevolg hebben afgelegd, een bewys zullen moeten overleggen van hare ouders of voogden, waaruit blykt, dat laatstgemelden hunne toestemming hebben gegeven tot het betreden der academische loopbaan hunner dochters of pupillen.

— De dagbladen zyn vol mededeelingen, betreffende de schitterende feesten, te Petersburg ter eere van den keizer van Oostenryk gegeven. Zy overtreffen in glans en praal schier al hetgeen men van dien aard tot heden heeft kunnen zien. Hoffeesten, maaltyden vroeg en laat ock door groote corporatiën, ministers en dergelyken gegeven, volgen elkander als het ware op den voet. Hoe prachtig die feestelykheden ook mogen zyn; hoe zeer zy door Oostenrysche praal zich onderscheiden van hetgeen elders kan worden gezien, toch staan zy verre ten achteren by het indrukwekkend schoone, dat de militaire schouwspelen opleveren, welke ter eere van den gast worden gegeven. Zoo had o. a. op 18 Febr. een parade plaats, welke inderdaad luisterryk mocht worden geheeten. Er waren tot deelneming daaraan onder de wapenen gesteld 41½ bataljon infanterie, 36½ escadron cavalerie, 31 batteryen rydende en veldartillerie, met 138 stukken geschut. Er waren 34 generaals daarby tegenwoordig, behalve de grootvorsten en den keizer van Rusland, allen vergezeld van talryke staven.

Op het oogenblik dat de beide Keizers voor het front der opgestelde troepen aankwamen, worden zy op echt Russische wyze begroet. Een donderend *Sdravie sjelajem*, (wy wenschen u gezondheid!) verlief zich uit de monden van vele tienduizenden. Zoodra die groet was herhaald, had de inspectie en vervolgens het defileeren plaats. Wat een dergelyk schouwspel in Rusland maar vooral te Petersburg aanbiedt, alwaar een groot gedeelte dier troepen uit manschappen van de garde bestaat, kan met het volste recht zoo niet onbereikbaar, althans onbereikt worden genoemd.

DE ondergeteekende verzoekt hierby al degenen, die aan zynen winkel aan de Overzyde schuldig zyn, om het door hen verschuldigde, binnen den tyd van drie weken, te komen aanzuiveren, ten einde onaangenaamheden te vermyden.

Curaçao den 18 Maart 1874.

G. C. DE POOL.

DE aangekondigde publieke verkoop van HUIZEN aan de Overzyde en Willemstad zal eerst op Woensdag den 8 April e. k. plaats hebben.

Curaçao den 19 Maart 1874.

J. GOUVERNEUR.

Publieke Verkoop.

OP Maandag den 13 April a. s. des middags te 12 ure zal vóór het gebouw der Hypotheekbank alhier ten overstaan van den Notaris, den Heer J. W. Heldewier Vignon, publiek worden opgeveild de plantage PANNEKOEK.

Nadere informatien te verkrygen ten kantore van genoemden Heer Notaris.

Curaçao den 27 Maart 1874.

J. G. STATIUS MULLER qq.

DE VENTA

UNA CASA DE HABITACION con un coral grandisimo No. 53, á donde habita el Sor. Pieter Viander. Por informaciones ocurrase donde los Sres. Fco. ODUBER HERMANOS.

TE KOOP

HET WOONHUIS No. 53 met een zeer groote kooraal, hetwelk thans door den Heer Pieter Viander bewoond wordt. Voor informatien vervoeg men zich by de Heeren Fco. ODUBER HERMANOS.

A LOS FUMADORES!

CONSTANTEMENTE encontrarán casa de I. VALENCIA & CA., un famoso surtido de tabacos y cigarillos legitimos de la Habana, de las mejores marcas y de las vitolas siguientes:

REGALIA DE LA REYNA.

Id. BRITANICA.

TRABUCOS.

BREVAS.

CONCHAS.

DAMITAS.

&a. &a. &a.

TE KOOP

by C. J. & A. W. NEUMAN,

tegen billyke pryzen,

CAMPAGNE'S Hollandsch - Fransch en Fransch-Hollandsch en Hollandsch-Engelsch en Engelsch-Hollandsch Schoolwoordenboek — Thieme's Hoogduitsch - Engelsch en Engelsch-Hoogduitsch ditto — Idem Hollandsch-Fransch en Fransch-Hollandsch ditto — Nederlandsch - Hoogduitsch, Hoogduitsch-Nederlandsch Zakwoordenboek van A. Jaeger — Dictionnaire de Poche Français-Espagnol, Espagnol - Français par A. Berbrugger — Thieme's Viertalig Wordenboek Hollandsch-Fransch - Hoogduitsch - Engelsch — C. Will, Deutsch Englisches Wörterbuch — Kramer's Algemeen Woordentolk — Idem Idem verkort, laatste uitgave — Nieuwe Spaansche Spraakkunst door J. Vriend, waarvan de regels der Spaansche taal in het Hollandsch zyn — Spaansch-Fransche Grammaire van Sobrino — Onderscheidene Hollandsche, Fransche en Hoogduitsche Geschied- en Natuurkundige werken en Romans — Prentenboekjes — Geleurde en Ongeleurde Prenten — Schoolboeken — Copieerpers met toebehooren — Teekenbehoefden en voorbeelden — Onderscheidene Kantoor- en Schryfbehoefden — Pompijkt-potten — Echte Waterverw van Ackermann — Penseelen — Kwasten, Kaarten van Curaçao, laatste uitgave — Brievenwegers, Nederlandsch gewigt — Chinesche Lantaarns, alsmede

tegen zeer lage pryzen,

HOLLANDSCHE, FRANSCH
en ENGELSCH ROMANS.

Op de plantages Valentyn en Asiento te koop GOED PUTWATER,

aan de bak tegen f 0.75 en
in de stad te leveren tegen f 1.20 de boco.

Te koop á kontant,
by August Muller,
ZEER SCHOON GROF ZOUT

en

ROODE WYN by kisten van 50 en 25 flesschen en 50 halve flesschen; Madera wyn by kisten van 25 flesschen; Oude Rum en Hennessy's Pale Brandy by damejennen; enz.

TE KOOP

ter dezer Drukkery,

WETBOEKEN EN REGLEMENTEN
VOOR DE KOLONIE CURAÇAO.

FYNE WHIST- en QUADRILLE-
SPEELKAARTEN.

THIEME'S SCHOOLSCHRIFTEN,

Onderscheidene soorten PERRY'S STALEN

PENNEN, GEKLEURD PAPIER

ter vervaardiging van bloemen en blaadjes,

HOLLANDSCHE PRENTENBOEKJES.

ZWART, CARMIN, BLAAUW, VIOLET.

COPIEER en OOST-INDISCH INKT.

DE VENTA

en esta Imprenta,

á 50 centavos,

Máximas i Consejos Morales

POR

C. M A S.

Píldoras y Ungüento Holloway,

se encuentra por mayor y al detal en el
almacen de

AGUSTIN BETHENCOURT.

ZALF HOLLOWAY

Het Grootte Geheim.—Met de veranderlyke weergesteldheid komen ongesteldheden ons bekruijen, tenzy men van tyd tot tyd het bloed zuivere en de schadelyke stoffen uit het lichaam verdryve. Hierin kan een ieder zyn eigen geneesheer zyn. Holloway's Pillen kan men zich voor eene kleinigheid aanschaffen; gebruiksaanwyzingen ontvangt men by de Pillen, en een weinig inachtneming, gepaard met eenige onthouding, stelt een ieder in staat om onder de ongunstigste omstandigheden de gezondheid te bewaren. Deze Pillen werken als genesversterkend — en purgeermiddel. Holloway's medicynen moet men altyd by de hand hebben, om dadelyk toegediend te kunnen worden by de minste voorteekenen eener naderende ongesteldheid.

De PILLEN worden verkocht in doosjes van 4 dozyn a f 1.—; van 12 dozyn a f 3.—; van 24 dozyn a f 4.50; van 64 dozyn a f 9.—; van 132 dozyn a f 18.—; van 208 doz. a f 27.—

De ZALF wordt verkocht in potjes van 1 ounce a f 1.—; van 3 oncen a f 3.—; van 6 oncen a f 4.50; van 16 oncen a f 10.—; van 33 oncen a f 18.—; van 52 oncen a f 27.—

Te bekomen by A. BETHENCOURT.

Gedrukt ter Drukkery van

A. L. S. MULLER &

C. J. & A. W. NEUMAN Fz.